

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

Факультету педагогічної освіти

Протокол № 7

від «17» 09 2026 р.

Голова Вченої ради

Ольга КОТЕНКО

ПРОГРАМА

комплексного кваліфікаційного екзамену

Галузь знань:	А Освіта
Спеціальність:	А1 Освітні науки
Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський)
Освітня програма:	2.А1.00.02 Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих

«РОЗГЛЯНУТО»

на засіданні кафедри освітології та

психолого-педагогічних наук

(протокол №16 від «09» вересня 2026 р.)

Завідувач кафедри

Людмила ХОРУЖА

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Призначення Програми

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А1 Освітні науки, ОПП 2.А1.00.02 «Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих» (далі – Програма) визначає мету, зміст, структуру, організаційні засади, форми та критерії оцінювання комплексного кваліфікаційного іспиту та побудована в дедуктивній логіці.

Програма розроблена з урахуванням:

- законодавства України у сфері освіти;
- Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», затвердженого наказом МОН України від 11.05.2021 № 520;
- актуального професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466;
- освітньо-професійної програми 2.А1.00.02 «Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих», затвердженої 15.05.2025 р. науково-методичним центром стандартизації та якості освіти;
- Порядку присвоєння професійних кваліфікацій у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (від 25.09.2025 №575);
- Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (Наказ № 377 від 25.04.2024 (зі змінами, наказ № 407 від 29.05.2026));
- інших нормативних документів Університету, що регламентують організацію освітнього процесу та атестацію здобувачів вищої освіти.

1.2. Нормативні засади професійної кваліфікації

Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти», затверджений наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466, визначає професійну кваліфікацію «Викладач закладу вищої освіти» на 7 рівні Національної рамки кваліфікацій. Для її здобуття на рівні магістра професійний стандарт передбачає, зокрема,

здобуття ступеня магістра за освітньо-професійною програмою, яка передбачає присвоєння відповідної професійної кваліфікації.

Професійний стандарт визначає основні трудові функції та компетентності викладача, зокрема:

- викладання, консультування та керівництво практичною підготовкою;
- оцінювання результатів навчання;
- створення навчально-методичного забезпечення;
- участь у розробленні та вдосконаленні освітніх програм;
- професійний розвиток;
- участь в освітніх, методичних та інших професійних заходах;
- експертну діяльність.

Для кваліфікації «Викладач закладу вищої освіти» професійний стандарт передбачає трудові функції А, Б, В, Є та Ж: викладання і консультування, оцінювання, створення навчально-методичного забезпечення, участь у заходах та організацію власного професійного розвитку.

2. МЕТА КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Метою комплексного кваліфікаційного іспиту є комплексне оцінювання досягнення здобувачем освіти результатів навчання, сформованості компетентностей та готовності до виконання професійних трудових функцій викладача закладу вищої освіти, а також встановлення їх рівня з метою присвоєння професійної кваліфікації «Викладач закладу вищої освіти».

Іспит спрямований на оцінювання здатності здобувача:

1. Реалізовувати принципи студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного та андрагогічного підходів.
2. Дотримуватися основних принципів академічної доброчесності та професійної етики.
3. Реалізувати власну професійну діяльність на основі сучасних науково-педагогічних знань.

4. Працювати з нормативними документами, що безпосередньо регламентують зміст освітнього процесу (освітні програми, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін).
5. Проєктувати освітній процес у закладі вищої освіти та проводити навчальні заняття на інноваційній основі.
6. Аналізувати освітні проблеми та проєктувати алгоритми їх розв'язання.
7. Застосовувати сучасні технології навчання дорослих.
8. Використовувати цифрові технології та ресурси.
9. Здійснювати освітнє консультування на основі коучингових технологій.
10. Розробляти дидактико-методичний супровід забезпечення якості викладання освітніх компонентів.
11. Розробляти критеріальну базу оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.
12. Реалізовувати різні види оцінювання на засадах об'єктивності та конструктивного зворотного зв'язку.
13. Створювати безпечне освітнє середовище сучасного закладу вищої освіти для різних категорій здобувачів освіти.
14. Реалізовувати різні види професійної рефлексії («на себе», «на інших»).
15. Планувати та реалізовувати власну траєкторію професійного розвитку.

3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ІНТЕГРОВАНОГО ЗМІСТУ ІСПИТУ

Зміст іспиту формується на основі інтеграції результатів навчання спеціальності, професійних компетентностей викладача ЗВО та програмного фокусу ОПП «Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих».

Основні інтегровані змістові блоки

№	Змістовий блок	Що перевіряється
1.	Сучасна вища освіта та освіта дорослих	розуміння тенденцій розвитку вищої освіти та її нормативної бази, сучасного контексту професійної діяльності
2.	Андрагогіка та психологія дорослого здобувача освіти	здатність враховувати особливості дорослого здобувача освіти
3.	Освітній дизайн	проєктування цілей, змісту, діяльності та середовища; використання

		варіативних моделей освітнього дизайну
4.	Викладання у ЗВО	здатність планувати та проводити навчальні заняття з використанням інноваційних методів і технологій;
5.	Освітні технології	вибір та застосування методів, технологій і цифрових засобів
6.	Коучинг і консультування	визначення освітніх потреб, підтримка та супровід здобувача
7.	Оцінювання	проєктування, проведення та інтерпретація результатів діагностики та моніторингу
8.	Навчально-методичне забезпечення	створення освітніх матеріалів і ресурсів
9.	Освітні програми	участь у проєктуванні та вдосконаленні ОП
10.	Інклюзивне та безпечне освітнє середовище	забезпечення доступності, партнерства та психологічної безпеки
11.	Академічна доброчесність та професійна етика	професійна відповідальність, дотримання норм професійної етики
12.	Цифровізація та ІІТ в освіті	сучасна цифрова професійна діяльність
13.	Рефлексія та професійний розвиток	здатність до саморозвитку й удосконалення викладання

4. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

4.1. Форма проведення

Комплексний кваліфікаційний іспит проводиться у комбінованій формі:

1. Комп'ютерне тестування.
2. Виконання компетентнісно зорієнтованого завдання з розлогою відкритою письмовою відповіддю.

4.2. Структура екзаменаційного завдання

Індивідуальний екзаменаційний варіант формується автоматизовано/випадково з бази тестових завдань.

Рекомендована структура:

- 30 тестових завдань із вибором однієї правильної відповіді – **60 балів**;
- 1 інтегроване компетентнісне завдання – **40 балів**.

Максимальна кількість балів – 100.

4.3. Час виконання

На виконання тестової та компетентнісної частин іспиту передбачено 2 години.

5. КОМПЕТЕНТНІСНЕ ЗАВДАННЯ

Компетентнісне завдання моделює реальну професійну ситуацію викладача ЗВО. Здобувач отримує опис освітньої ситуації, що містить проблему, потреби цільової групи, характеристики освітнього контексту та обмеження.

Орієнтовний формат завдання

Ситуація.

Викладачеві необхідно розробити фрагмент освітнього курсу/навчального заняття для дорослих здобувачів вищої освіти, які мають різний професійний досвід, мотивацію та рівень попередньої підготовки.

Необхідно:

- 1) визначити освітню проблему та потреби здобувачів;
- 2) сформулювати результати навчання;
- 3) запропонувати структуру заняття;
- 4) обґрунтувати вибір методів і технологій навчання;
- 5) передбачити диференціацію/адаптацію навчання;
- 6) визначити методи оцінювання результатів навчання;
- 7) розробити критерії оцінювання;
- 8) запропонувати форму зворотного зв'язку;
- 9) визначити можливості використання цифрових технологій/ШІ;
- 10) передбачити елемент освітнього консультування або коучингового супроводу;
- 11) визначити ризики та способи їх попередження;
- 12) обґрунтувати запропоноване рішення з позицій сучасної педагогіки та андрагогіки.

6. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТЕСТОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІСПИТУ

Блок 1. Освіта дорослих та викладання у ЗВО

1. Сутність навчання впродовж життя. Відмінності педагогічного й андрагогічного підходу до освіти.
2. Дорослий здобувач як суб'єкт освітнього процесу. Мотивація, освітні потреби й очікування дорослих учнів.
3. Реалізація студентоцентрованого, компетентнісного й контекстного підходу в сучасній вищій освіті.
4. Місія сучасного університету й специфіка професійної діяльності викладача ЗВО.
5. Закономірності та принципи навчання дорослих
6. Методи і форми, технології навчання дорослих.
7. Цифровізація сучасної вищої освіти. Використання ІІІ в освітньому процесі.
8. Інноватизація освітнього процесу. Впровадження інноваційних освітніх технологій.
9. Критерії оцінювання. Валідність та надійність оцінювання. Об'єктивність та неупередженість оцінювання. Самооцінювання.
10. Сутність формувального та підсумкового оцінювання. Автентичне оцінювання.

Блок 2. Зміст освіти дорослих та дидактико-методичний супровід освітнього процесу в ЗВО

11. Сутність, тенденції оновлення, нормативно-правове забезпечення змісту освіти дорослих на державному й корпоративному рівнях.
12. Освітня програма та її структура.
13. Програмні компетентності та результати навчання. Матриця відповідності компетентностей і результатів навчання.
14. Освітні компоненти та їх взаємозв'язок.
15. Моніторинг, вдосконалення та акредитація освітньої програми. Стейкхолдери освітньої програми.
16. Функції та структура навчального плану.
17. Структура робочої програми освітнього компонента.
18. Цифрові освітні ресурси. Електронні навчальні курси

19.Навчально-методичні матеріали та їх експертиза.

20.Специфіка формального, неформального й інформального навчання дорослих.

Блок 3. Освітній дизайн

21.Сутність, цілі, завдання та принципи освітнього дизайну.

22.Теоретико-методологічні засади освітнього дизайну,

23.Особливості проєктування та конструювання.

24. Базові моделі освітнього дизайну.

25.Основні компоненти освітнього дизайну:

26.Дизайн навчального заняття.

27.Дизайн освітнього середовища.

28.Universal Design for Learning.

29.Інклюзивність освітнього дизайну.

30.Проектування змішаного та дистанційного навчання.

Блок 4. Коучинг в освіті

31. Базові засади коучингу.

32. Принципи та компоненти коучингу.

33.Різновиди коучингу.

34.Коучинг в освіті дорослих.

35.Моделі та інструменти коучингу.

36.Сутність феномену Mental health.

37.Характеристика Mental health-коучингових технологій.

38.Створення безпечного освітнього середовища сучасного університету.

39.Реалізація стратегії партнерства в освіті.

40.Особливості партнерської взаємодії в кризових умовах.

Блок 5.Проектування та управління освітніми системами

41.Системний підхід і система, освітня система як складник соціальної системи.

42.Об'єкти, форми, види, рівні та етапи педагогічного проектування

43.Технологія педагогічного проектування.

44.Освітні системи як об'єкт проектування.

45. Основні елементи освітньої системи.
46. Нормативне забезпечення проєктування освітніх систем в Україні.
47. Сучасна система освіти в Україні.
48. Заклад освіти як соціально-освітня система.
49. Середовищний підхід в освіті. Освітнє середовище університету.
50. Управління та менеджмент в сфері освіти.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

7.1. Тестова частина

Кожне тестове завдання має одну правильну відповідь. Правильна відповідь – 2 бали. 30 тестових завдань $\times$ 2 бали = 60 балів.

7.2. Компетентнісне завдання

Максимальна оцінка – 40 балів.

Критерій	Бали
Аналіз освітньої ситуації та визначення проблеми/потреб	5
Формулювання результатів навчання	5
Освітній дизайн та логіка запропонованого рішення	7
Обґрунтований вибір методів і технологій	5
Проектування оцінювання та критеріїв	5
Використання коучингового/консультативного підходу	3
Інклюзивність, безпечність та студентоцентрованість	3
Цифрові технології/ШІ	2
Аргументованість, професійна мова та логіка відповіді	3
Академічна доброчесність і професійна етика	2
Разом	40

8. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – високий рівень знань (умінь) / виконання, з можливими незначними недоліками (помилками)
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) /

		виконання, без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) / змістовна робота, з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) / виконання, зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь) / виконання для подальшого навчання або професійної діяльності
F	35-59 балів	Незадовільно – низький рівень знань, недостатній для подальшого навчання або професійної діяльності

9. УМОВА ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

За результатами комплексного кваліфікаційного іспиту Екзаменаційна комісія приймає рішення щодо присвоєння професійної кваліфікації «Викладач закладу вищої освіти».

Здобувач має:

- отримати не менше 30 із 60 балів за тестову частину;
- отримати не менше 24 із 40 балів за компетентнісне завдання.

Пороговий бал для присвоєння професійної кваліфікації – 75 балів зі 100,

Рішення про присвоєння професійної кваліфікації приймається Екзаменаційною комісією відповідно до нормативних документів Університету.

Незадовільний результат комплексного кваліфікаційного іспиту не є підставою для відмови у видачі диплома про здобуття ступеня вищої освіти, якщо інше не передбачено законодавством та нормативними документами Університету; запис про непідтверджену професійну кваліфікацію до додатка до диплома не вноситься.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА НОРМАТИВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Закон України «Про освіту» (2017).
2. Закон України «Про вищу освіту» (2014).
3. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», затверджений наказом МОН України від 11.05.2021 № 520.
4. Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти», затверджений наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466.

5. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (від 25.09.2025 №575).
6. Освітньо-професійна програма 2.А1.00.02 «Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих».
7. Братко М. Академічний коучинг: зміст поняття та сутність діяльності. Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. №1 (37), 2022. С.6-11.
8. Гносеологія та епістемологія: Навчальний посібник / В. Петрушенко / — Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 209 с.
9. Дубасенюк О. А., Самойленко, О. А. Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих): навч.-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 247.
10. Желанова В. В. Педагогіка вищої школи: вектори оновлення Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. 2025. 2 (44). С. 6-12. ISSN 2311-2409
11. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетребя М.М., Бодик О.П. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с.
12. Леонтєва І. В. Педагогічний кейс як інструмент підготовки майбутніх учителів: аналіз досліджень, теоретичні засади та практична реалізація Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка. 2025. 43 (1). с. 54-61. ISSN 2412-2009
13. Лук'янова Л.Б. Освіта дорослих: сучасні стратегії і практики в Україні та за кордоном : монографія / Лариса Лук'янова. — 2-ге вид., змін. і допов. — Київ : Талком, 2025. — 592 с.
14. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
15. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 472 с.

16. Освітній дизайн: навчальний посібник. Паккі М.С., Ворона В.О., Червона Л.М., Нашинець-Наумова А.Ю.; за ред. В. Ворони. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2026. 184 с.

17. Радомський І. Ретроспективний аналіз сутнісних характеристик базових дефініцій проєктування у сфері освіти. Український педагогічний журнал . 2024. № 1. С. 114–120.

18. Хоружа Л.Л. Освіта дорослих і педагогічний дизайн: мода чи виклик часу? Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи, 2023.Т.23 (1).С.28–39.

19. Хоружа, Братко, Желанова, Касьянова, Мельниченко, Леонтьєва, Тадеуш, Козир, Олійник, Михалюк, Редько Інноваційність розвитку вищої педагогічної освіти: від теорії до практики Колективна монографія. 2024. Ліра-К, Україна, Київ. 232 с.

20. SAMHSA’s Concept of Trauma and Guidance for a Trauma-Informed Approach. URL: <https://store.samhsa.gov/sites/default/files/d7/priv/sma14-4884.pdf> (дата звернення: 14.10.2024)

13. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту переглядається відповідно до змін у законодавстві України у сфері освіти, професійному стандарті «Викладач закладу вищої освіти», Стандарті вищої освіти, освітньо-професійній програмі та нормативних документах Університету.

Зміни до Програми затверджуються в установленому Університетом порядку.

Розробники Програми:

Хоружа Л.Л., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук.

Желанова В.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук.

Леонтьєва І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук.